

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2013-4-70 (Önaraştırma)
Karar Sayısı : 13-50/716-303
Karar Tarihi : 05.09.2013

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Kenan TÜRK (İkinci Başkan)
Üyeler : İsmail Hakkı KARAKELLE, Dr. Murat ÇETİNKAYA
Reşit GÜRPINAR, Fevzi ÖZKAN

B. RAPORTÖRLER: Ayşe Özlem UZUN, Cihan BİLAÇLI

C. BAŞVURUDA

BULUNAN : Gümrük ve Ticaret Bakanlığı
Dumlupınar Blv. No:151 Eskişehir Yolu 9. Km. 06530 Ankara

D. HAKKINDA İNCELEME

YAPILANLAR : - Türkiye Garanti Bankası A.Ş.
Levent Nispetiye Mah. Aydar Cad. No:2 34340 Beşiktaş/İstanbul
- T.C. Ziraat Bankası A.Ş.
Doğanbey Mah. Atatürk Blv. No:8 Ulus/Ankara
- Arkas Otomotiv Servis ve Ticaret A.Ş.
Aksel İş Merkezi Kısıklı Cad. No:35/B Altunizade/İstanbul
- Göral Motorlu Taşıtlar Turizm Ticaret A.Ş.
Konya Yolu No:206 Balgat Çankaya/Ankara

- (1) **E. DOSYA KONUSU:** Bazı banka ve otomotiv satış firmalarının, kredi verilmesi veya araç satışı sırasında sigorta işlemlerinin anlaşmalı oldukları sigorta şirketinden yaptırılması konusunda müşterileri zorladıkları, aksi takdirde faiz ve araç bedelinde indirim yapmadıkları iddiası.
- (2) **F. İDDİALARIN ÖZETİ:** Başvuruda özetle;
- T.C. Ziraat Bankası A.Ş. (Ziraat) ve Türkiye Garanti Bankası A.Ş. (Garanti)'nin kullandıkları taşıt kredilerinin faiz oranında, araç kasko poliçelerinin kendileri veya iştirakleri olan sigorta şirketlerinden yaptırılması halinde indirim gittikleri,
- Arkas Otomotiv Servis ve Ticaret A.Ş. (Arkas) ve Göral Motorlu Taşıtlar Turizm Ticaret A.Ş. (Göral)'nin araç kasko poliçelerinin kendi acenteleri tarafından yaptırılması durumunda araç fiyatlarında indirim uyguladıkları iddia edilmiştir.
- (3) **G. DOSYA EVRELERİ:** Kurum kayıtlarına 15.07.2013 tarihinde giren başvuru üzerine hazırlanan 23.07.2013 tarih ve 2013-4-70/İİ sayılı İlk İnceleme Raporu, 13.08.2013 tarihli Kurul toplantısında görüşülmüş ve önaraştırma yapılmasına karar verilmiştir. Konuya ilişkin karar uyarınca düzenlenen 29.08.2013 tarih ve 2013-4-70/ÖA sayılı Önaraştırma Raporu görüşülerek karara bağlanmıştır.
- (4) **H. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda, başvuru konusuna ilişkin olarak taraflar hakkında soruşturma açılmasına gerek olmadığı ifade edilmiştir.

I. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

I.1. İlgili Pazar

- (5) Başvuru konusu çerçevesinde, 21.10.2010 tarih ve 10-66/1393-515 sayılı Kurul kararı da dikkate alınarak, ilgili ürün pazarları “*bireysel kredi hizmetleri pazarı*” ve “*taşıt satışları pazarı*”, ilgili coğrafi pazar ise “*Türkiye*” olarak tespit edilmiştir.

I.2. Tespitler ve Değerlendirme

- (6) Başvuru konusu iddialar, 4054 sayılı Kanun’un “Hakim Durumun Kötüye Kullanılması” başlıklı 6. maddesi çerçevesinde ele alınmıştır. Bir eylemin hâkim durumun kötüye kullanılması olarak değerlendirilebilmesi için ilgili teşebbüsün hâkim durumda bulunması ve eyleminin kötüye kullanma olarak kabul edilebilecek nitelikte olması gerekmektedir. Sözü edilen iki kriterden herhangi birisinin bulunmaması durumunda 4054 sayılı Kanun’un 6. maddesinin ihlalden bahsedilemez.
- (7) Dosya mevcudu bilgiler arasında yer alan Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK) verilerine göre, 2010-2012 yılları arasında bankalar tarafından kullanılan kredilerin yaklaşık %43’ü kurumsal ve ticari krediler, %24’ü KOBİ kredileri, %33’ü ise bireysel kredilerden oluşmaktadır. Bireysel kredilerin içinde en büyük pay, konut kredilerine ait olup bunu tüketici kredileri ve ardından kredi kartları izlemektedir. Dosya konusu taşıt kredilerinin bireysel krediler içindeki payı yaklaşık olarak %4,2 olup, toplam krediler içindeki payı ise %1 seviyelerine inmektedir. BDDK verileri çerçevesinde tüketici kredileri hacmi içerisinde Ziraat’ın 2010 yılındaki payı %17,3 iken 2011 yılındaki payı %17,2 olmuştur. Garanti’nin ise 2010 yılındaki payı %10,6; 2011 yılında %10,7 olmuştur. Diğer taraftan, Garanti’nin, kasko poliçesinin acentesi olduğu Eureko Sigorta’dan yapılması şartıyla, Ziraat’ın de daha önceleri Groupama Sigorta’dan, Groupama ile işbirliği sona erdikten sonra ise Ziraat Sigorta’dan, kasko poliçesi yapıldığı takdirde indirim sağladığı görülmektedir. Türkiye Sigorta, Reasürans ve Emeklilik Şirketleri Birliği’nin üye şirketlerden derlediği 2012 yılı sonu kasko analizlerine göre kasko sigortası pazarında Eureko Sigorta’nın payı %4,77, Groupama Sigorta’nın payı %5,98 ve Ziraat Sigorta’nın payı ise %0,92 olarak gerçekleşmiştir. Bu veriler çerçevesinde, ne bireysel krediler bakımından ne de kasko sigortaları bakımından Garanti ve Ziraat’in hâkim durumundan bahsedilebilir.
- (8) Benzer şekilde taşıt satışları pazarında da hâkim durum tespit edilmemiştir. Zira Arkas Ankara, Bursa, Denizli, İstanbul ve İzmir illerinde Chevrolet, Ford, Opel, Peugeot, Renault Trucks ve Volvo marka otomotiv firmalarının bayiliğini yürütmektedir. Otomotiv Distribütörleri Derneği (ODD)’nden açıklanan verilere göre 2012 yılı sonunda bahsi geçen markaların Türkiye satışı içinde Ford’un payı %13,6 iken diğer markaların toplam payı %6,5’i aşmamaktadır, Göral ise Peugeot ve Citroen marka otomotiv firmalarının bayiliğini sadece Ankara’da yürütmektedir. Yine ODD verilerine göre 2012 yılı sonunda Peugeot ve Citroen marka otomobillerin ülke geneline satış payları sırasıyla %3,8 ve %3,9 olarak gerçekleşmiştir. Adı geçen otomotiv markalarının mezkur illerdeki tek bayileri Arkas ve Göral değildir. Komşu illerde bulunan bayiler de göz önünde bulundurulduğunda markaların bayi sayıları 20’yi aşmaktadır. Bu bilgiler doğrultusunda Arkas ve Göral’ın taşıt satışı pazarında hâkim durumda olmadığı, dolayısıyla, şikâyet konusu ile ilgili olarak 4054 sayılı Kanun kapsamında bir ihlal bulunmadığı kanaatine varılmıştır.

13-50/716-303

J. SONUÇ

- (9) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre, 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca şikayetin reddi ile soruşturma açılmamasına OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.